

strijd met ons mede aangevangen onder de kreten van:

Leve het Socialisme!
Weg met de volksverdrukkers!
Weg met de dwingelanden!
Leve de Vrijheid en de Gelijheid!

THILO.

Landbouw-Congres

Den 18 en 19 Oogst wordt er te Brussel een Landbouw-Congres gehouden.

Daar zullen 120 afgevaardigden zijn, uit alle provinciën van het land.

Om afgevaardigde te kunnen zijn moet men grondeigenaar wezen op den buiten, pachter, landbouwer, boerenwerkmans of bediende van een landbouw-onderneming of van iets dat er onmiddellijk mede in verband staat.

Alle politieke en godsdienstige kwestien zijn buitengesloten.

Men zal er handelen over:

1. Inkomende rechten op landbouwprodukten;
2. Vermindering der grondbelastingen;
3. Verbetering der gemeenschapswegen en vervoerkosten;
4. Schadeloosstelling voor 't vee dat moet geslacht worden;
5. Pachtvoorwaarden;
6. Inrichting van landbouwkrediet en landbouwverzekeringen;
7. Munkwestie.

Zooals men dus ziet, belooft dit Congres uiterst belangrijk te zullen zijn, zoo om de besprekingen over de punten welke aan de dagorde staan, als om de besluiten welke er zullen gestemd worden. Wij zullen onze lezers goed op de hoogte van de zaak houden en ook ons oordeel geven over de verschillende besprokene kwestien.

De landbouwers zouden echter moeten zorgen dat de grondeigenaars niet alleen tegenwoordig zijn of niet alleen spreken, want dan zal het Congres tegen den kleinen man keeren.

SAMENWERKENDE

LANDBOUWVEREENIGINGEN

Met genoeg zien wij dat dergelijke maatschappijen in alle streken van het land meer en meer worden opgericht.

Sedert het begin van 't jaar kondigde het Staatsblad (Moniteur) de stichting af van 14 zulker samenwerkenden.

De eenen waren melkerijen, de anderen spaarmaatschappijen, inrichtingen voor credit of vakvereenigingen.

Men ziet zoo langzamerhand de beginselen van aaneensluiting en samenwerking tot onder de buitenlieden toe meer en meer veld winnen.

Wij noemen dat een verheugend verschijnsel omdat langs dien weg voor iedereen veel nuttigs te bereiken is.

Politiek op den buiten

JAN. — Hewel, Petrus, wat nieuws?

PETRUS. — Wel jongen, 'k heb er geen, of 't is dat de zaken maar slecht gaan.

JAN. — Ja, dat is geen nieuws meer, maar enfin, we mogen hopen dat het binnen kort toch een beetje veranderen zal, nu dat wij allemaal kiezers zijn.

PETRUS. — Meent ge dat inderdaad?

JAN. — Ik ben ervan overtuigd, ten ware dat wij ons weer lieten bedriegen door de schoone beloften van de nobiljons en kasteelheeren, die onze stemmen zullen komen afbedelen gelijk vroeger aan de andere kiezers.

PETRUS. — Maar wat zou er nu eigenlijk volgens u moeten gedaan worden?

JAN. — 't Be te voor ons zou nog zijn van ons te vereenigen gelijk of ze in de stad doen, en ons dan met de werklieden te verstaan om te zamen een lijst te vormen van kandidaten waar er ook landbouwers zouden bij zijn om de boeren in de kamers te krijgen, dan zouden ten minste hunne belangen daar verdedigd worden.

PETRUS. — Dat is allemaal goed maar wij zijn nu niet voorbereid daarop en wij kunnen het voor de kiezing van October niet meer zijn. Daarbij wij hebben daartoe geen tijd en te meer wij zijn niet vrij.

JAN. — Tut, tut, tut, niet vrij! Integendeel, zijn wij nog vrijer dan de stedelingen. Men kan ons zoo maar op een dag niet op straat zetten gelijk men met hen doet, wij hebben ten minste nog pachtvoorwaarden.

PETRUS. — Dat is waar, maar wat staat er ons te doen?

JAN. — Wel jongen toch, 't is zoo moeilijk niet als gij wel denkt, gij zult zien dat zij weer van alle kanten ons stemmen zullen komen afbedelen. Hewel, vooraleer te kiezen laat ons eerst eens zien wat zij zooal voor den boer willen doen, laat ons eens hun pro-

gramma onderzoeken. Dan kunnen wij kiezen voor degenen die 't meest onze belangen willen voorstaan. Voor mijn paart, ik stem om te beginnen niet meer voor dengene die ons vertegenwoordigt; 't is een groote grondbezitter en zijnen intrest is geheel tegenovergesteld met den onzen.

PETRUS. — Gij hebt gelijk; maar als nu de eigenaar en de pastoor willen dat wij voor hem kiezen?

JAN. — Zij mogen dat nog zooveel willen, zij kunnen ons niet dwingen. Daarbij de stemming is geheim en niemand kan weten voor wie wij gekozen hebben.

PETRUS. — Ah, dat is juist!

JAN. — Hewel, laat ons dan maar eens probeeren. Nog eens, ik kies niet meer voor personen wiens belangen strijdig zijn met de mijnen. Als wij verbeteringen willen in ons ellendig lot, dan moeten wij zelf aan die verbeteringen werken en als wij willen kunnen wij dat.

PETRUS. — 'k Zou willen dat het waar was hetgeen gij daar al zegt, Jan.

JAN. — Daar is niets anders voor noodig dan te willen. Wij zijn al lang genoeg bedrogen en bestolen, 't wordt tijd dat het eens verandert.

(De twee vrienden aansteken hun pijpen en zeggen elkander tot ziens).

Tegen de kleinen

Een landbouwer gaat naar de markt, koopt er een trekpaard en zendt het naar huis, den **vollen prijs** betalende voor vervoerkosten. Een eigenaar van koerspaarden zendt zijne paarden naar gelijk welken loopwedstrijd, en seffens staat men hem eene vermindering toe van 50 per honderd, of **halven prijs**.

Er is dit verschil tusschen beide paarden, dat het eene een nuttigen arbeid verricht, terwijl het andere slechts dient tot halsbreking van jockeys, en om eenige nietsdoeners toe te laten met wedden hun tijd te passeeren.

Moesten alle paarden op den ijzerenweg niet aan een en zelfden prijs vervoerd worden?

De Belgische Werklieden-Partij

In de laatste jaren is er veel over die partij geschreven geworden en aangezien de meeste gazetten door de rijke menschen worden betaald, dus in hun voordeel worden uitgegeven, is er natuurlijk veel kwaad over om de partij der werklieden verteld.

't Is daarom dat wij kort de geschiedenis der Werklieden-Partij willen vertellen.

De stichting der Partij

In 1884 bestonden in Vlaanderen en in het Walenland verscheidene vereenigingen van werklieden, wevers, spinners, vlasbewerkers, timmerlieden, smeden, koolmijnwerkers, kleermakers, schoenmakers, ziekenbeurzen, samenwerkende bakkerijen enz. allen gericht om het droevig lot van den werkmans te verbeteren.

Al die vereenigingen werkten afzonderlijk, toen men in 1884 het gedacht kreeg, die maatschappijen in eene groote Werklieden-Partij te vereenigen.

De oproep werd gedaan te Brussel. Hij gelukte. Meer dan honderd werklieden maatschappijen zonden afgevaardigden naar de hoofdstad en daar werd de Werklieden-Partij gesticht.

In 1885 werd te Antwerpen in een nieuw Congres, het programma en het reglement der nieuwe Partij aangenomen.

Sinds dien groeit het getal aangesloten maatschappijen steeds aan.

De inrichting der Partij

De Partij houdt alle jaren een Congres. Elke aangeslotene Maatschappij zendt een afgevaardigde. Al die afgevaardigden samen benoemen den Landelijken Raad, die de Partij bestuurt, nemen het programma der Partij aan en de werkzaamheden die de Partij doen zal, alsook hare houding in de groote politieke gebeurtenissen die zich in het land opdoen.

Elke aangeslotene Maatschappij blijft meester van haar eigen bestuur, haar eigen reglement, haar eigen geld en werkzaamheid, maar betaalt jaarlijks aan de kas der Partij 10 centiemen per lid en per jaar.

Uit de kas der Partij worden de aangeslotene Maatschappijen geholpen wanneer zij eene werkstaking hebben of in andere dorpen of steden de werklieden van hun ambacht willen helpen vereenigen.

De macht der Partij

De Partij telt thans 380 aangeslotene Maatschappijen van alle stadien, waaronder verscheidene Boerenvereenigingen.

Die 380 Vereenigingen tellen te samen omtrent 100 duizend leden.

Gij ziet, dat is reeds eene geduchte macht, die de werklieden bezitten, en waren de land-

bouwers zoo sterk vereenigd en bij de Werklieden-Partij aangesloten, in eenige jaren zou het gedaan zijn met de ellende van den armen man van stad en buiten.

Sommigen dier vereenigingen hebben ook nog landelijke bonden gevormd.

Zoo zijn er in België, socialistische landelijke bonden van mijnwerkers, houtbewerkers, sigarenmakers, steengroeven-arbeiders en metaalbewerkers.

De wevers en de spinners zullen weldra ook landelijke bonden stichten.

Onder de bonden en vereenigingen zijn er zeer machtige.

Zoo telt de bond der mijnwerkers ten minsten 35 duizend leden, die der metaalbewerkers 6 duizend en die der ziekenbeurzen te samen 30 duizend mannen, vrouwen en kinderen.

Vele socialistische vereenigingen die bij de Werklieden-Partij aangesloten zijn, zijn zeer talrijk en zeer machtig.

De samenwerkende maatschappij *Vooruit* van Gent, bakt wekelijks 85 duizend brooden en telt 5000 families als lid.

De socialistische bakkerij *De Werker* van Antwerpen, bakt wekelijks 55 duizend brooden en telt 4500 families als lid.

De socialistische bakkerij het *Volkshuis* van Brussel, bakt wekelijks 105 tot 110 duizend brooden en telt 6 duizend families als lid.

De socialistische bakkerij *De Vooruitgang* van Jolimont in Henegouwen (Walenland) bakt wekelijks 100 duizend brooden en telt 6000 families als lid.

Dan heeft de socialistische Partij nog bakkerijen te Aalst, te Brugge, te Kortrijk, te Leuven, te Luik, te Verviers, en in minstens 20 steden en dorpen van het Walenland.

Verscheidene dezer Maatschappijen bezitten hun eigen lokaal, die echte tempels zijn ter eere van het Werk en van de macht der Werklieden opgericht.

In volgende nummers zullen wij eens den toestand der Samenwerkende Maatschappijen nader uiteenzetten en vertellen wat de Werklieden-Partij sinds 1884 reeds gedaan heeft voor de werklieden en buitenlieden.

(Vervolg Zondag toekomende.)

De mannen met dubbele gezichten

Onze rijke Leeren, die in de Wetgevende kamer spraken over de belasting op verschillende levensmiddelen, spelen met valsche kaarten zooals gewoonlijk.

Zij weten dat de werklieden nu door de uitbreiding van stemrecht een loodje in de schaal kunnen werpen en daarom trachten ze een en ander te doen om de werklieden van stad en buiten voor hen te winnen.

En wat doen ze daarvoor?

In Gent, en tevens in andere groote en kleine nijverheidssteden zijn duizende en duizende werklieden, die geheel natuurlijk trachten hun brood, vleesch, in één woord, al hunne levensmiddelen zoo goedkoop mogelijk te kuni en te koop.

Hunne loonen dalen zoo laag, door de hebbzucht der rijke menschen, dat ze zeer moeilijk eens per week een stukje vleesch kunnen koop.

De steedsche werkmans is dus voorzeker tegen alle belastingen die hem het brood uit den mond neemt of door slechte ontoereikende voeding zijn leven komt verkorten.

De rijke katholieken zijn bewust van die toestand, die weten dat de werkmans der steden te weinig wint om te leven zooals het behoort, verklaren zich bij de steedsche werklieden tegen alle belastingen op de levensmiddelen, hopen langs dien kant, voor de aanstaande kiezing, de stemmen der werklieden te winnen.

En terwijl ze door hunne gazetjes, dit aan den stedeling trachten wijs te maken, gaan zij aan u, bu tenlieden, gansch het tegenovergestelde vertellen, en doen ze door de belastingen op de levensmiddelen, een betere toestand voor uwe oogen dansen.

Gij zult reeds wel in *De Landbouw*, de gazet der katholieke boerenbonden, gelezen hebben dat de inkomrechten op granen, vleesch, eetwaren noodig zijn.

De Landbouw heft ons katholiek ministerie hemelhoog, omdat hetzelve die inkomrechten zal invoeren, en schimpt op al diegenen die zich tegen de belasting of inkomrechten willen verzetten.

Zij doen hier dus gansch het tegenovergestelde van in de steden en willen op die manier de stemmen der buitenlieden winnen.

Ziet gij nu, vrienden, hoe de rijke menschen het aan boord leggen om ons alle twee — stedelingen en buitenlieden — om den tuin te leiden en zoo ons beetje stemrecht in hun belang, met bedrieglijke middelen ons komen afnemen?

Zij spelen dus met valsche kaarten en het is noodig voor alle werklieden of ze op den buiten of in de steden leven, dat ze weten dat de rijke menschen anders niet trachten dan meester te blijven in het land om hunne belangen, dit wil zeggen, zooveel mogelijk voor hun eigen te zorgen, terwijl ze de over-

groote meerderheid der menschen voor kleine dagloonen laten werken.

Wanneer de rijke heeren het zoo goed meenen met de boeren, welnu dat zij de pachten wat verminderen, want zij trekken er toch geld genoeg van, en dat ware wat beter dan spreken van inkomrechten, die voor alle werkmenschen, voor alle kleine boeren, boerenwerklieden en winkeliers na deelg zijn.

BELANGRIJK

Op het internationaal Congres van Staatshuishoudkunde, over dagen te Antwerpen gehouden, hebben bijna al de geleerden zich aanhangers verklaard van den vrijhandel.

Met statistieken van verschillende landen is bewezen, dat de invoerende rechten niets kunnen om hetzij gelijk welken nijverheidstax te bevorderen. Ook om den landbouw te beschermen zijn zij onmachtig gebleken.

De afgevaardigde van Denemarken bewees dat zijn land rijk was geworden dank aan den landbouw, en dat deze tegenwoordig zoo bloeiend was door den vrijhandel.

COMEDIESPEL

Vier dagen voor het sluiten van de Kamersittingen, hebben twee volksvertegenwoordigers een wetsontwerp ingediend betreffende de vernieling van 't wild.

Hadden zij dat niet eerder kunnen doen?

Zeker; maar hunne handelwijze toont dat zij het niet serieus meenen met de boeren. Zij wisten op voorhand dat het te laat was om over hun wetsontwerp nog te onderhandelen en het te doen aannemen.

Wij ook willen dat alle boeren 't recht hebben het wild, dat op hun land zooveel schade aanricht, altijd en overal te vangen en te vernielen. Maar als wij in de Kamers vertegenwoordigers zullen hebben, zullen wij zooveel jaren niet wachten om die wet te doen stemmen als de rijken tot hertoe gewacht hebben; wij zullen er van in 't begin mede voor den dag komen en aan de landbouwers dit recht doen toekennen.

Van onze briefwisselaars op den buiten

UIT SOMERGEM

Waarde Vriend Opsteller,

Gij weet voorzeker dat alle Zondagen onze gemeentesecretaris, na de hoogmis, van af het balkon van 't gemeentehuis, alles afleest wat er te doen is of wat er moet gedaan worden. Welnu, Zondag kondigde hij af dat er tal van ingezetenen waren die nog hunne belastingen niet betaald hadden. Hij verzocht hen daar zeer spoedig aan te voldoen daar er Dinsdag eene buitengewone zitting zou voor gehouden worden en er na dien tijd vervolgingen tegen hen, die het geld niet hebben om aan de heeren belastingontvangers te dragen, zouden worden ingespannen.

Dit toont voorzeker duidelijk den toestand waarin de boeren verkeerden en verre van nog inkomrechten op de eetwaren te moeten leggen, zouden ze die beter verminderen en de huurpachten der boeren wat afslaan.

Ik zal u van tijd tot tijd wat zenden, want, geloof mij, de boer heeft het hier ongelukkig en hij wordt gewaar dat de twee rijke menschenpartijen hen al lang genoeg vernukt hebben en hij maar op zijn eigen zelven heeft te rekenen.

UIT LANDEGEM

Aan de Opstellers van den *Landbouwer*,

Ik ben een werkmans van den buiten en heb geen verstand van gazetschrijven. Maar ik zou toch wel willen dat gij in uwe gazet drukt wat er op ons dorp verteld wordt van de belasting die onze Ministers willen leggen op de boter en de haver.

Onze gemeente behoort grootendeels aan Mijnheer den Baron, die bij zijne pachters rond geweest is om hun eene petitie te doen teekenen voor die belastingen te bekomen. De meeste boeren hebben geteekend, omdat zij het niet diervan laten; maar elkeen zegt dat daar het peerd niet gebonden staat, want dat de belasting op de haver voor den boer niets zal opbrengen. De boeren zaaien hier maar haver voor hun eigen gebruik. In een goed jaar hebben zij er wat over, die zij bij het beesteneten smijten. In een gewoon jaar komen zij juist toe en in een slecht moeten zij er zelve koop.

Moeten ze er koop, dan zullen niet alleen de voermans, de melkboeren de belasting te betalen hebben, maar ook de gewone boeren. Dus geen profijt voor iemand, integendeel.

De belasting op de boter zou ze vijf en twintig centiemen den kilo doen opslaan. Dat is waarschijnlijk zoo. Nu wanneer een